

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Achieving More Together /Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd

Adolygiad Canol y Flwyddyn 2018/19

Mabwysiadu
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Adoption
Mid & West Wales

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Adoption Service
North Wales
Gogledd Cymru

South East Wales Adoption Service
Achieving More Together
Gwasanaeth Mabwysiadu De-ddwyrain Cymru
(Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd)

**Credwch
mewn plan
Believe in
children**
Barnardo's
Cymru

Cymdeithas Plant Dewi Sant

St David's Children's Society

Western Bay
ADOPTION SERVICE
GWASANAETH MABWYSIADU
Bae'r Gorllewin

Vale, Valleys
and Cardiff
Adoption
Mabwysiadu
yn y Fro, y Cymoedd
a Chaerdydd

adoptionuk

or gyfer pob teulu sy'n mabwysiadu
for every adoptive family

**after
adoption**

AFA CYMRI
association for fostering and adopt
cymdeithas ar gyfer maethu a mabwysiadu

Cyflwyniad a Throsolwg

Mae'r adolygiad canol blwyddyn hwn ar gyfer Gweinidogion Cymru yn ogystal â'r cyhoedd a'n defnyddwyr gwasanaeth. Caiff ei ysgrifennu gyda mewnbwn rhanbarthau mabwysiadu llywodraeth leol, asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol, rhanddeiliaid a gwasanaethau eraill yng Nghymru.

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r diweddaraf ar ein gwaith a'n blaenoriaethau ar gyfer 2018-19.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (GMC) yn parhau i ganolbwyntio ar wella o fewn cyd-destun heriol o alw cynyddol, gan ddefnyddio ei adnoddau'n effeithiol, newid disgwyliadau a moderneiddio systemau a phrosesau.

Beth sydd ddim yn newid yw bod plant angen teuluoedd, perthyn, cael eu magu a'u caru – yn arbennig plant sydd wedi profi trallod yn ystod eu plentynod ac sydd â chynllun mabwysiadu.

Mae mabwysiadu yn golygu goblygiadau gydol oes i bawb sy'n gysylltiedig; mae cydnabod hyn yn rhoi ffordd o feddwl newydd i wasanaethau a heriau gwahanol o ran sut i ddenu mabwysiadwyr arfaethedig, lleoli plant a chynnig cymorth mabwysiadu yn y dyfodol. Mae hefyd yn rhoi heriau i'r cyd-destun cyfreithiol a pholisi, adnoddau ac arferion.

Mae'r GMC yn credu'n gryf bod mabwysiadu yn parhau i gynnig canlyniadau da i blant a bod angen parhau â'r drafodaeth o ran y rôl y mae mabwysiadu yn ei chwarae o ran cynllunio dyfodol parhaol yng Nghymru, a'i fod yn cael ei gynllunio gydag adnoddau a chefnogaeth briodol a'i lunio trwy ymchwil a thystiolaeth gan bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth. Mae angen i ni barhau i herio ein hunain a'n rhanddeiliaid i wella gwasanaethau i sicrhau eu bod yn addas i'r 21ain ganrif.

Mae hyn yn llunio'r gwaith yr ydym wedi bod yn ei wneud a'r cynlluniau ar gyfer y dyfodol wrth i ni weithio tuag at gynnig gwasanaethau recriwtio a chymorth mabwysiadu hyblyg.

Geraint Hyskin

Cadeirydd y Bwrdd
Llywodraethu

Philip T. Hobson

Cadeirydd Annibynnol y
Grŵp Ymgynghorol

Suzanne Sfriths

Cadeirydd

Blaenoriaeth 1: Lleoli Plant yn Effeithiol

Recriwtio Mabwysiadwyr a Lleoli Plant

Parha'r her i recriwtio digon o fabwysiadwyr yng Nghymru. Mae hyn o fewn cyd-destun lle mae cynnydd parhaus yn niferoedd y plant a nodir gan awdurdodau lleol fel rhai sydd angen lleoliad mabwysiadu, a lle mae lefel y Gorchmynion Lleoli a roddir gan Lysoedd Cymru yn cynyddu.

Dengys ein data gweithgaredd craidd bod y galw am leoliadau yn ogystal â gweithgarwch paru, lleoli plant a rhoi Gorchmynion Mabwysiadu i gyd wedi cynyddu eleni:

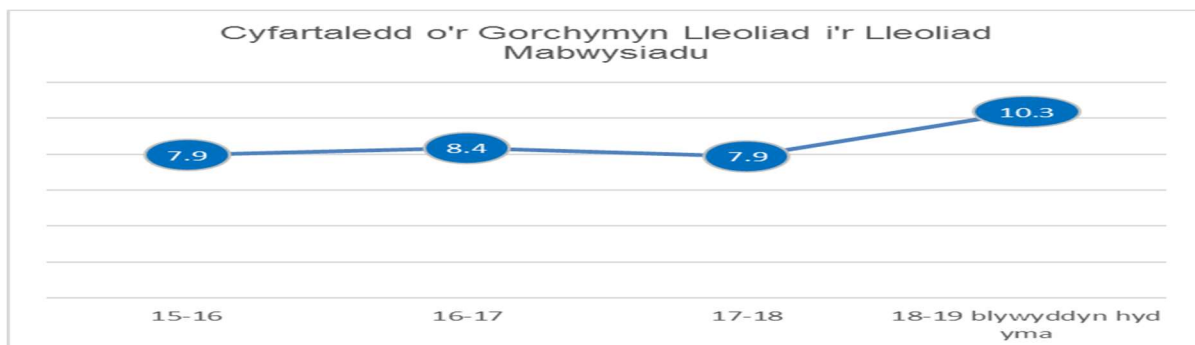
- Cyfeiriwyd 381 o blant at wasanaethau mabwysiadu rhanbarthol, cynnydd o 1% ar y llynedd;
- Gwnaeth awdurdodau lleol 215 o benderfyniadau 'dylid mabwysiadu' newydd, cynnydd o 17% ar y llynedd;
- Rhoddwyd 195 o Orchmynion Lleoli gan lysoedd Cymru; yn seiliedig ar ffigurau cyfredol, rydym yn bwriadu cynyddu 9% eleni;
- Lleolwyd 161 o blant gyda'u teulu mabwysiadol, 4% yn fwy na chanol y llynedd;
- Gwnaed penderfyniad paru i 167 o blant eraill, 6% yn fwy na chanol y llynedd;
- Rhoddwyd 147 o Orchmynion Mabwysiadu gan y llysoedd, ychydig yn fwy na chanol y llynedd.

Mae cynlluniau ar waith i wasanaethau gymeradwyo mwy o fabwysiadwyr ond nid yw nodau recriwtio yn debygol o gael eu cyflawni eleni a bydd diffyg yn parhau yn y tymor byr i ganolig. Dengys y rhagamcanion diweddaraf ei bod yn debygol y bydd bwlch o tua 130 o gartrefi mabwysiadol eleni. Yr uchafbwyntiau mewn perthynas â recriwtio hyd yn hyn eleni yw:

- Mae marchnata gwell yn parhau i gynyddu ymholiadau, o 15% arall eleni;
- Cymeradwywyd nifer debyg o fabwysiadwyr ag ar yr un adeg y llynedd (102); mae'r cynnydd yn y cymeradwyaethau a ddechreuwyd y llynedd yn golygu bod gwasanaethau yn debygol o gymeradwyo mwy o fabwysiadwyr yn ystod y flwyddyn na'r llynedd;
- Mae cymeradwyaethau mabwysiadu yn cymryd 9 mis ar gyfartaledd ar ôl yr ymchwiliad cychwynnol, yn erbyn meincnod o 8 mis, ond mae perfformiad rhwng cais ffurfiol a chymeradwyaeth yn dda ar 6.3 mis, sy'n unol â chanllawiau statudol.
- Fodd bynnag, mae lefel yr asesiadau newydd a ddechreuwyd hyd yma eleni yn is, sydd â goblygiadau ar gyfer cymeradwyaethau mabwysiadwyr y flwyddyn nesaf.

Y nifer o blant a leolwyd â'u teulu mabwysiadol hyd yma eleni yw 161; mae gwasanaethau'n gyson yn parhau i leoli rhwng 70 ac 80 o blant bob chwarter.

Roedd yr **amserlen gyfartalog** ar gyfer plant a oedd yn cael eu lleoli i'w mabwysiadu wedi gostwng dros amser, ond mae hyn wedi dechrau newid, ac ar ganol y flwyddyn roedd wedi codi i 10.3 mis ar gyfartaledd o'r Gorchymyn Lleoliad i'r lleoliad.

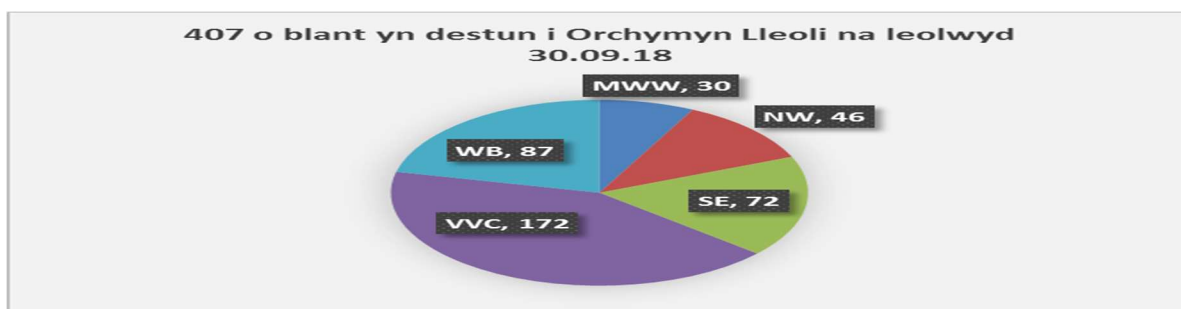
Yn anochel, mae'r plant sy'n cymryd mwy o amser i'w lleoli yn dylanwadu ar yr amserlen gyfartalog i'r lleoliad; anela'r gwasanaethau at feincnod o 6 mis o Orchymyn Lleoliad i leoliad. Fodd bynnag, mae'r cynnydd sylweddol mewn amseroldeb eleni yn bennaf oherwydd bod 2 o blant mewn un rhanbarth gyda Gorchymynion Lleoliadau a wnaethpwyd 6+ blynedd yn ôl, a phlentyn mewn un arall sydd wedi aros dros 4 blynedd am leoliad. Caiff yr effaith ar fframiau amser ei leddfu gan y ffaith gadarnhaol iawn bod rhanbarthau wedi bod yn llwyddiannus o ran lleoli plant mwy cymhleth.

Yn fwy cyffredinol, mae'r canlynol yn nodweddu sefyllfaoedd lle mae lleoliadau'n cymryd mwy o amser:

- Plant cymhleth, yn enwedig y rhai ag anghenion iechyd sylweddol, plant hŷn a grwpiau sibling;
- Asesiadau gofalmwr maeth i fabwysiadu'r plentyn y buont yn gofalu amdano yn cychwyn yn hwyr yn y broses;
- Achosion llys hir, gan gynnwys apeliadau gan rieni geni.

Mae'n debygol hefyd bod y ffaith fod llai o fabwysiadwyr ar gael yn cael effaith ar amserlenni.

Fodd bynnag, mae her y nifer cynyddol o blant sydd â chynllun mabwysiadu a llai o fabwysiadwyr ar gael yn golygu bod nifer y plant sy'n aros yn cynyddu ar hyn o bryd; ar ganol y flwyddyn, roedd 407 o blant yn aros, er bod gan gyfran o'r rhain gysylltiadau neu baru wedi eu nodi a oedd yn disgwyl cymeradwyaeth. Dengys y graff isod hyn fesul rhanbarth:

Allwedd: MWW – Canolbarth a Gorllewin Cymru; NW – Gogledd Cymru; SE – De Ddwyrain Cymru; VVC – Y Fro, Cymoedd a Chaerdydd; WB – Bae Gorllewinol.

A ydym ni'n cyflawni ein cynlluniau i leoli plant yn effeithiol?

Marchnata a Chysylltiadau Cyhoeddus

COWSHED

Mae Grant Datblygu Llywodraeth Cymru wedi galluogi'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i gomisiynu 'Cowshed Communication' i ddarparu cymorth cyfryngau a marchnata i'r gwasanaeth, gan weithio'n uniongyrchol gyda ni ar lefel genedlaethol a rhanbarthol yn ogystal â chefnogi ein partneriaid. Arweiniodd hyn at ddull integredig gwell o farchnata a Chysylltiadau Cyhoeddus ar draws y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Cefnogodd Cowshed ranbarthau SEWAS, VVC a'r Bae Gorllewinol yn uniongyrchol yn ystod 2017/18 i ddatblygu eu cynlluniau marchnata rhanbarthol; mae'r ddwy ranbarth arall wedi'u cefnogi i weithio gyda'u partneriaid presennol. Ar lefel ranbarthol mae Cowshed yn helpu rhanbarthau i ddeall yn fanylach pa weithgareddau a chyllidebau sydd eu hangen i wireddu'r cynlluniau marchnata cenedlaethol ledled Cymru. Hefyd mae Cowshed yn ein helpu i weithio gyda'r Hyrwyddwyr Mabwysiadu a recriwtiwyd y llynedd i hyrwyddo'r pethau positif ynghylch mabwysiadu.

Gofynnwyd i Cowshed gyflwyno rhaglen o weithgareddau marchnata a hyrwyddo ar gyfer **Wythnos Fabwysiadu Genedlaethol 2018**. Cyflwynwyd ymgyrch integredig gan gynnwys lansiad cyfryngau, gweithgaredd cyfryngau cymdeithasol, hysbysebu digidol ac ymgyrch hysbysebu radio Cymru-gyfan am dair wythnos ar Radio Global i godi ymwybyddiaeth ac ysbrydoli mwy o bobl i ystyried mabwysiadu.

Cytunom â phartneriaid mai dyma'r amser gorau i lansio'r cynllun Mabwysiadu Gyda'n Gilydd newydd yn ffurfiol. Ynghyd â Chymdeithas Plant Dewi Sant, datblygwyd stori newyddion am y project a chefnogwyd hyn gan Huw Irranca-Davies, y cyn Weinidog dros Blant a Gofal Cymdeithasol, a fu hefyd yn cyfarfod â mabwysiadwyr o'r cynllun.

Rydym yn gwerthfawrogi rôl Swyddog Polisi ac Arfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wrth arwain y gwaith hwn, yn ogystal a llawer o elfennau eraill yng ngwaith datblygu'r Gwasanaeth. Wedi bod yn y swydd ers sefydlu'r Gwasanaeth Mabwysiadu yn 2014, mae wedi dychwelyd i swydd weithredol mewn asiantaeth fabwysiadu. Hoffem ddiolch iddi am ei cyfraniad sylweddol at y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol dros y pedair blynedd diwethaf a dymuno'n dda iddi yn ei swydd newydd.

Mabwysiadu gyda'n Gilydd

Project partneriaeth cydweithredol yw hwn, a gefnogir gan y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a'i gyflwyno gan Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol yng Nghymru. Dan arweiniad Cymdeithas Dewi Sant, mae'n dod â gwybodaeth

ddamcaniaethol ac arfer gorau'r DU ynghyd mewn un model penodol i sicrhau cartref mabwysiadol i'r plant sy'n aros hiraf am deulu, a darparu cefnogaeth warantedig.

Dechreuodd rhanbarthau NAS wneud cyfeiriadau i'r project; cysylltwyd 10 o blant yn y digwyddiad proffilio cyntaf ac mae mwy yn cael eu cynllunio.

Mae'r cynllun Mabwysiadu Gyda'n Gilydd wrthi'n cael ei arfarnu gan Ysgol Seicoleg Prifysgol Caerdydd ac fe'i enwebwyd ar gyfer Gwobr GO Wales yn y categori Buddiant Cymdeithasol a Chymuned yn y wobr caffael, yn ogystal â chael ar y rhestr fer am ddyfarniad y Sefydliad ar gyfer Cydweithio (ICW), lle mae'r project yn un o dri yn y categori 'Arloesi'.

Cofrestr Fabwysiadu Cymru

Cofrestr Fabwysiadu **Cymru**
Adoption Register **Wales**

Rydym hefyd yn gwella sut rydym ynparu plant gyda darpar fabwysiadwyr trwy wneud newidiadau sylweddol i weithrediad y Gofrestr Fabwysiadu yng Nghymru. Rôl y Gofrestr yw darparu gwasanaethau cysylltu a pharu Cymru-gyfan i asiantaethau mabwysiadu Cymru, gyda chysylltiadau â'r Cofrestrau mewn rhannau eraill o'r DU ar gyfer paru lle mae hynny'n briodol.

Mae partner newydd, **Link Maker**, wedi ennill y contract i ddarparu gwasanaeth cysylltu modern, dwyieithog ac ar-lein a fydd yn dechrau gweithredu yn ystod Gwanwyn 2019.

Ariennir y Gofrestr Mabwysiadu yng Nghymru yn llawn gan Lywodraeth Cymru ac ers 2015 darparwyd y Gofrestr a'i swyddogaethau cysylltiedig drwy'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i Gymru. Bydd y gwasanaeth newydd hwn yn gam pellach yn Strategaeth Llywodraeth Cymru i 'Wella Canlyniadau i Blant' ledled Cymru a bydd yn helpu i roi blaenoriaeth i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i baru a lleoli plant yn effeithiol.

Ailenwir y Gofrestr yn **Gofrestr Mabwysiadu Cymru (ARW)** ond mae hyn yn fwy na dim ond newid enw yn unig; bydd y Gofrestr newydd yn fwy effeithlon a chyfeillgar i ddefnyddwyr, a bydd hefyd yn darparu mynediad rheoledig ar gyfer mabwysiadwyr cymeradwy. Bydd hefyd yn caniatáu datblygu system 'cadw mewn cysylltiad' i fabwysiadwyr cymeradwy fel rhan o drefniadau cymorth mabwysiadu gwell. Gweler ein diweddariadau rheolaidd ar y project gweithredu ar <https://www.adoptcymru.com/home>

Ochr yn ochr â'r project datblygu, mae'r tîm Cofrestru wedi parhau i gysylltu a pharu plant; mae'r cysylltiadau a wnaed yn ystod Diwrnod Gweithgaredd Mabwysiadu llwyddiannus ym mis Mawrth 2018 wedi cael eu datblygu, cynhaliwyd diwrnod Cyfnewid mabwysiadu llwyddiannus ym mis Gorffennaf 2018 ac mae cyfarfodydd ymarferwyr rheolaidd wedi parhau i gefnogi paru'r plant hynny na ellir eu lleoli o fewn rhanbarthau.

Hyd yma eleni, mae'r gofrestr wedi paru 25 o blant.

Rydym hefyd wedi gweld newid yn swydd rheolwr y Gofrestr Fabwysiadu Genedlaethol. Symudodd y rheolwr, a fu yn y swydd ers sefydlu Cofrestr Cymru gan BAAF Cymru yn 2014, wedi symud yn ôl i arfer gweithredol. Hoffem ddiolch iddi am eich chyfraniad sylweddol at i Gofrestr a'r Gwasanaeth dros y pedair blynedd diwethaf a dymuno'n dda iddi yn ei swydd newydd. Rydym wedi gwneud trefniadau i gyflenwi ei swydd dros dro a byddwn yn ceisio ei llenwi yn y flwyddyn newydd.

Diwygiadau posib i Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu (Cymru) 2005

Yn ôl yn 2015, gofynnwyd i Lywodraeth Cymru ystyried gweithredu dull symlach, trefnus a graddol o recriwtio ac asesu darpar fabwysiadwyr.

Yn ystod eleni, fel rhan o'i rhaglen barhaus i ddiwygio a chyfnerthu cyfraith gofal cymdeithasol, mae Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar newidiadau i'r broses gymeradwyo mabwysiadwyr ochr yn ochr â rhai newidiadau mabwysiadu eraill er mwyn gwella'r fframwaith deddfwriaethol.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn croesawu ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y posibilrwydd o:

- gyflwyno proses dau gam ar gyfer asesu a chymeradwyo darpar fabwysiadwyr;
- lleihau'r amser sydd gan asiantaethau mabwysiadu i gyfeirio manylion darpar fabwysiadwyr a phlant i'w lleoli i'w mabwysiadu i'r Gofrestr Fabwysiadu ar gyfer Cymru;
- galluogi 'swyddogion awdurdodedig' i dystio caniatâd rhiant neu warcheidwad i Orchymyn Lleoli neu Orchmynion Mabwysiadu, lle mae'r rhiant neu'r gwarcheidwad yn byw y tu allan i Gymru a Lloegr;
- gwella gweithrediad y Mekanwaith Adolygu Annibynnol mewn perthynas â mabwysiadu.

Drwy ein partneriaeth ag AfA Cymru a'n Is-grŵp Polisi ac Arfer Gorau, bydd NAS yn ymateb yn gadarnhaol i'r ymgynghoriad hwn, sy'n cynnwys newidiadau eraill yr ydym hefyd wedi awgrymu a fyddai'n gwella gwasanaethau.

Mae NAS hefyd wedi ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y rheoliadau i ddod â gwasanaethau mabwysiadu i mewn i'r trefniadau newydd ar gyfer Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016.

Mae'n siomedig nad oedd yn bosibl dod o hyd i gyfle deddfwriaethol i wella'r sail gyfreithiol ar gyfer hawl i gael cymorth mabwysiadu ond bydd NAS yn parhau i lobïo am hyn.

Cadw'r 'Ffi Rhyngasiantaethol' yn unol â gweddill y DU

Yn dilyn cyhoeddiad ei bod i gynyddu yn Lloegr, arweiniodd NAS adolygiad ar y ffi hon a delir pan gaiff lleoliad mabwysiadol ei sicrhau a'i brynu gan asiantaeth fabwysiadu arall. Dyma'r cynnydd cyntaf ers chwe blynedd, ac roedd yn creu

trefniant i gysylltu ffi â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr gan gynnwys costau tai (CPIH) er mwyn sicrhau ei fod yn cyd-fynd â chostau perthnasol yn y dyfodol.

Daeth yr adolygiad i'r casgliad y byddai Asiantaethau Cymru yn parhau i weithredu o fewn y fframwaith hwn gan sicrhau bod y dewis ehangaf o leoliadau ar gael i blant Cymru. Fodd bynnag, roeddem yn falch o gytuno i'r cynnig gan Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol yng Nghymru, Barnardo's a Dewi Sant, i atal y cynnydd ar gyfer eu lleoliadau tan 1 Hydref 2018 ac oedi'r gofyniad i dalu'r swm llawn ymlaen llaw tan fis Ebrill 2020.

Blaenoriaeth 2: Parhau i Wella Cymorth Mabwysiadu

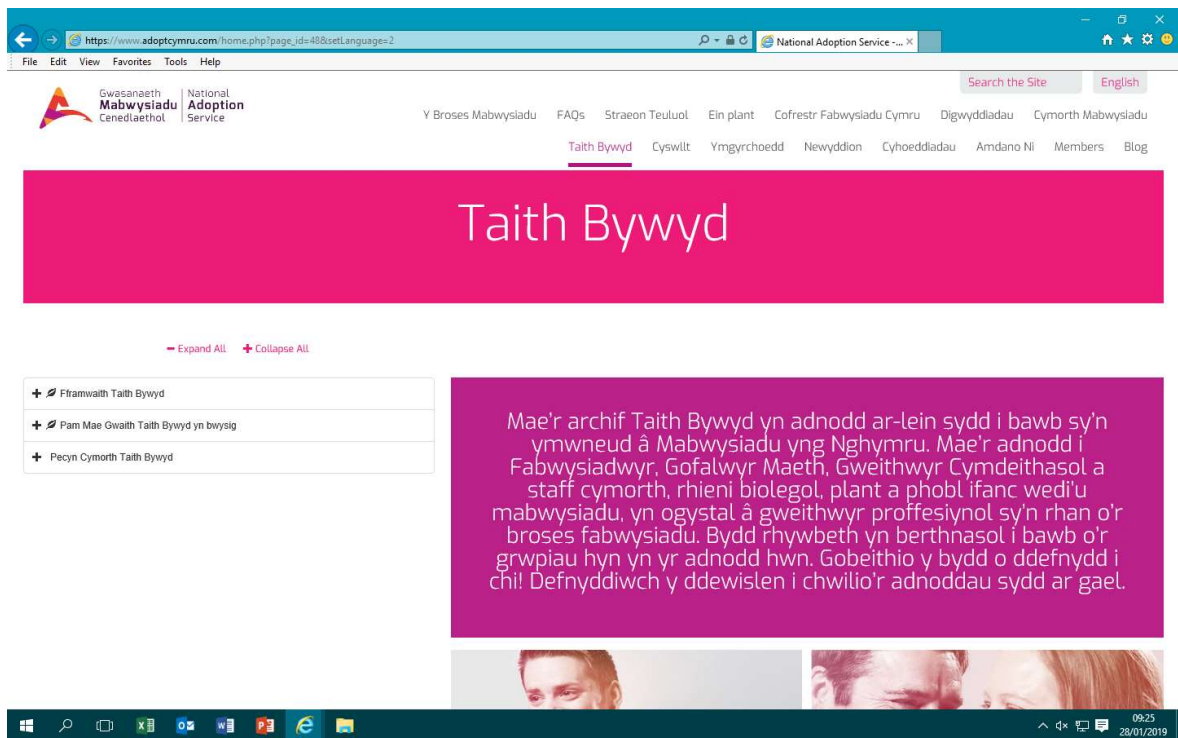
Fframwaith Cymorth Mabwysiadu NAS

Mae'r buddsoddiad a gyflawnwyd yn 17/18 wedi ein galluogi i benodi Rheolwr Datblygu Fframwaith Cymorth Mabwysiadu i weithredu Fframwaith Cymorth Mabwysiadu NAS. Ers iddi ddechrau ym mis Gorffennaf 2018, mae hi wedi gweithio gyda'r holl asiantaethau mabwysiadu rhanbarthol a gwirfoddol ledled Cymru i adolygu cynnydd ac ail-lunio blaenoriaethau.

Gan weithio gydag Is-grŵp Cymorth Mabwysiadu NAS, mae cynllun gweithredu diwygiedig NAS ar gyfer cymorth mabwysiadu, gyda champau gweithredu clir a diriaethol, yn cael ei ddatblygu.

Ochr yn ochr â hyn, rydym wedi parhau i wella gwasanaethau:

- Trwy ymgynghori ac ymgysylltu, cwblhau'r 12 modiwl a fydd yn ffurfio ein pecyn hyfforddi ôl-gymeradwyo, i gael ei lansio yn ddiweddarach eleni. Wedi ei ddatblygu ar y cyd ag AfA Cymru ac Adoption UK, mae'n cynnwys y pynciau canlynol ac yn adeiladu ar yr hyfforddiant paratoi y bydd pob mabwysiadwyr yn ymgymryd ag ef.
 - ✓ Datblygiad plant
 - ✓ Ymlyniad a Thrawma
 - ✓ Cyswllt
 - ✓ Rhianta Pobl Ifanc yn eu Harddegau
 - ✓ Cefnogaeth i deuluoedd estynedig a ffrindiau
 - ✓ Effeithiau alcohol a chyffuriau
 - ✓ Trawsnewidiadau
 - ✓ Deunyddiau taith bywyd
 - ✓ Deall ac ymdrin ag ymddygiad heriol
 - ✓ Trais plentyn i riant
 - ✓ Y Broses Gyfreithiol
 - ✓ Gofal wedi'i rwystro
- Rydym wedi cytuno ar gontract gydag AfA Cymru ac Adoption UK i weithio gyda hyfforddwyr presennol i adnewyddu modiwlau hyfforddi paratoi. Y bwriad yw y bydd hyn hefyd yn cynnwys canllaw i ddarpar fabwysiadwyr i roi gwybod iddynt am y cynnig a'r disgwyliadau hyfforddi.
- Rydym wedi parhau i weithredu a datblygu'r fframwaith newydd ar gyfer deunyddiau Taith Bywyd. Rhoesom yr arweiniad a'r pecynnau cymorth presennol ar wefan NAS <https://adoptcymru.com/taith-bywyd> yn ogystal â gweithio ar fwy o becynnau cymorth i blant a phobl ifanc, gofalmwr maeth a rhieni geni.

Perfformiad y flwyddyn hyd yn hyn o ran argaeledd deunyddiau taith bywyd erbyn yr 2^{il} adolygiad mabwysiadu yw 53%. Mae hyn ychydig yn is na'r llynedd a gellir ei briodoli gan ranbarthau i'r sicrwydd ansawdd cynyddol sy'n bosibl trwy'r buddsoddiad sy'n cael ei wneud. Ar draws Cymru mae hyn yn amrywio o 94% yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru i 44% yn Ne Ddwyrain Cymru.

Bydd cymorth grant Llywodraeth Cymru yn ariannu cynhadledd i lansio'r fframwaith yn ffurfiol ym mis Ionawr 2019.

- Mae Adoption UK wedi parhau i gyflwyno eu rhaglen Cymorth Mabwysiadu Cymru – Ei Gael yn lawn i Bob Plentyn. Mae'r cynllun yn cynnwys:
 - ✓ hyfforddiant ar faterion ymlyniad a mabwysiadu i addysgwyr;
 - ✓ cyrsiau rhianta therapiwtig;
 - ✓ 12 o grwpiau cymorth ledled Cymru lle gall mabwysiadwyr gwrdd â'i gilydd a chefnogi ei gilydd;
 - ✓ ymateb i fwy o alwyr i'r llinell gymorth;
 - ✓ lansio cynllun cyfeillio ar gyfer mabwysiadwyr newydd fel rhan o'r project Mabwysiadu Gyda'n Gilydd;
 - ✓ cynyddu'r nifer o fabwysiadwyr sy'n ymateb i arolygon ymgynghori ar-lein yn ogystal â nifer y plant a'r bobl ifanc sy'n rhan o'r ymgynghoriad.

Roeddem yn falch bod Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, Kirsty Williams, wedi ysgrifennu at bob ysgol yn eu hannog i gydweithredu i gefnogi plant

mabwysiedig o fewn gwasanaethau addysg, a oedd yn ategu'r gwaith mae Adoption UK wedi bod yn arwain arno.

- Fe wnaethom gefnogi Llywodraeth Cymru i sefydlu gweithdy cwmpasu ar draws sectorau i ystyried sut y gellid gwella cyswllt rhwng brodyr a chworydd a'r cyswllt blwch llythyrau. Yn ogystal, rydym wedi comisiynu ymgynghoriad â mabwysiadwyr a phlant a phobl ifanc mabwysiedig gan ganolbwyntio ar nodi'r gwelliannau cyswllt yr hoffent eu gweld.

Ymgynghori ac ymgysylltu â mabwysiadwyr a phlant a phobl ifanc mabwysiedig

- Rydym wedi parhau i gomisiynu Adoption UK ac After Adoption i ymgymryd ag ymgynghori â mabwysiadwyr a phlant a phobl ifanc mabwysiedig yn y drefn honno.
 - ✓ Yn gyffredinol, ceisir barn mabwysiadwyr drwy 'Adopter Voice' ar yr hyn a fyddai'n gweithio'n well o ran cyswllt â brodyr a chwiorydd, yn ogystal ag a ydynt yn gweld gwelliannau mewn Taith Bywyd, CAMHS, Addysg a Chefnogaeth Ôl-fabwysiadu yn gyffredinol.
 - ✓ Trwy 'Talk Adoption' rydym yn gofyn i blant a phobl ifanc am eu barn ar gyswllt â brodyr a chwiorydd
- Rydym hefyd wedi cynhyrchu taflenni adborth ar gyfer 'Adopter Voice' a 'Talk Adoption' sy'n diweddarau ar y camau a gymerwyd mewn perthynas â'r safbwyntiau a fynegwyd hyd yn hyn.

Diolch am ddweud eich barn writhym drwy 'Llais y Mabwysiadwr'.

Fa ddachrauon y cyntaf hwn fel bod ganym ffordd barhaus o glywed yr hyn sy'n bwysig i fabwysiadwyr. Mae eich adborth yn cael ei adrodd i Dîmau Gwasanaethau Mabwysiadu a'u hyrddau rhwydded Cymru yn ogystal â Gwyl Cynghori a Bwrdd Llywodraethu Cenedlaethol y Gwasanaeth Mabwysiadu.

Byddwn yn parhau i wneud pethau eraill fel cynnal gwleadau a digwyddiadau yn ogystal â'ch cynnwys mewn camau i wella'r gwasanaethau. Diben y diweddardd hwn yw rhoi gwybod i chi beth sy'n digwydd am y pethau a godwyd trwy Llais y Mabwysiadwr yn 2017/18.

Gwrando arnoch chi

Phil Hughes, Suzanne Griffiths, Cllr Gwael Iddon

Yr hyn a ddwywedoch

Yn gyffredinol, mae **RECRUITING** yn gyflym ac yn haws ond mewn nifer fechan o achosion, nodwyd y canlynol:

- Cyflwynu gwasol yn unigol
- Ynghyd â gwybodaeth am y
- Neidwriaeth o'r gwasolwyr cynyddu
- Difffyg paratod dogfenau'n ôl

Mae **HYFFORDDANT PARATOD** yn gyffwrdd, yn bennaf yn y cyfnewidiadau a mae'n gyflwynu da i gwasol ag oriel sy'n mabwysiadu. Cwmnïau mae'n amlinellu, sef:

- Cwmnïau cynnwys yn hyfforddiant paratod

CYDDEUDUA LLIED adroddwyd bod hyn yn cael ei weithredu, sef:

- Mae'r wasolwyr i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd
- Wedi hysbysu'r achos i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd

Ydyrwyd bod HYFFORDDANT A CHEFNOGAETH AR ÔL MABWYSIADU yn wael, yn arbennig:

- Cefnogaeth yn bennaf
- Cyflwynu da i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd
- Cymorth arian amlydd
- Arsiadau, arsiadau a gwasolwyr i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd

Ydyrwyd bod datblygu fframweith i wella cymorth mabwysiadu ac rydym yn nodi pethau'n nodi. Mae gwasanaethau mabwysiadu yn darparu mwy o gymorth mabwysiadu nag o'r blaen.

- Mae pob mabwysiadwr newydd yn cael adroddiad blyddyn am ddim gwybodaeth Adoption UK ac ydynt yn dymuno
- Rydym wedi darparu bod mwy o wybodaeth a chynorthwyo i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd
- Mae'r wasolwyr i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd
- Eiddo hyn, mae'n gwasolwyr yn cynnwys gwybodaeth am gymorth mabwysiadu
- Yn y fframweith o Gymru y gwasanaeth mabwysiadu fframweith i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd

Mae Adoption UK wedi lario eu prosiect 1,000 Cwmnïau Cymru i ddarparu cefnogaeth i ddaudded trwy ddarparu cynnar a'u hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd.

Rydym wedi cyflwynu Pŵl Cymru. Olyon ar gyfer llofnodau Adrodd. Mae'n rhoi llofnodau i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd.

Rydym wedi datblygu fframweith i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd.

Rydym yn cyflwynu bod lawer mwy i'w hysbysu'n ddiogel ac yn amlinellu'r achos amlydd.

Byddwn yn parhau i wrando ar yr hyn rydych chi'n ei ddweud writhym. Diolch am ein helpu i ddeall eich barn

029 2087 3927

Diolch am ddweud writhym ni beth sy'n bwysig i chi

Gwrando arnoch chi

Achieving More Together / Cylfawni Mwy Gyda'n Gilydd

Roeddem ni'n meddwl y byddai'n syniad da i adael i chi wybod beth mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi gwneud am hyn dros y pedair blynedd ddiwethaf.

Gwasanaethau a Chefnogaeth – Mwy o gefnogaeth i bobl ifanc sydd wedi'u mabwysiadu

Mae gwasanaethau mabwysiadu'n rhoi mwy o gefnogaeth nag o'r blaen.

Mae gan ein gwefan wybodaeth arni nawr.

Rydym yn gweithio gyda chi i ychwanegu gwybodaeth ddefnyddiol at eich cychlythyr.

Rydym wedi datblygu fframweith i wella cefnogaeth mabwysiadu ac rydym ni'n newid pethau am wrth gam.

Gwaith Stori Bywyd – Plant i gael stori eu bywyd ac i wybod ynglŷn â'u gorfennol a mabwysiadu

Rydym nawr yn sicrhau bod hyn yn digwydd ac yn dweud wrth bobl yn ein hadroddiadau – mae'n gwell.

Rydym wedi cael prosiect ac wedi cyflwyno gwell ffordd o'i gyflawni.

Helpodd plant a phobl ifanc o Talk Adoption ni gyda hyn gan ddweud writhym ni beth ddylai hyn gynnwys a chynhyrchu fideo sy'n cael ei defnyddio i hyfforddi pobl.

Rhododd Llywodraeth Cymru arian ychwanegol i sicrhau fod hyn yn digwydd i blant sy'n cael eu mabwysiadu nawr.

<https://www.adoptcymru.com/publications>

Blaenoriaeth 3: Meddwl am y Dyfodol

Crëwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i wella gwasanaethau ar gyfer pawb sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu yng Nghymru. Fodd bynnag, mae'r anghenion a'r heriau a wynebier gan blant sy'n cyflwyno i'w mabwysiadu yn newid yn gyflym, ac mae angen parhaus i ymateb yn fwy cyson ac effeithiol yn enwedig ym meysydd recriwtio mabwysiadwyr a chefnogaeth barhaus.

Rydym hefyd eisiau moderneiddio'r gwasanaeth yn fwy cyffredinol i wneud y profiad mabwysiadu yn well i blant, pobl ifanc, eu mabwysiadwyr ac eraill sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu. O ganlyniad, mae angen i NAS dyfu a datblygu.

Edrych ymlaen at gyfleoedd buddsoddi

Buom yn

- Gweithio'n agos ag Adoption UK wrth iddynt ddatblygu cynnig ar gyfer rhaglen ledled y DU i ddarparu Gwasanaethau Therapiwtig, Addysg a Chymorth Mabwysiadu (TESSA).
- Adeiladu achos busnes ar gyfer buddsoddiad i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru yn dilyn cyfarfod NAS gyda'r Gweinidog ym mis Gorffennaf.

Adolygiad o'r Trefniadau Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Mae'r adolygiad o drefniadau llywodraethu, rheoli a gweithredu NAS bellach yn symud i gam tri. Hyd yn hyn mae wedi cydnabod:

- ✓ yr ymdrechion helaeth i sefydlu NAS yn rhanbarthol ac yn genedlaethol;
- ✓ yr ymrwymiad i wneud i'r trefniadau weithio;
- ✓ sefydlu gwasanaeth ledled y wlad sydd wedi cyflawni gwelliannau ac sy'n dangos y posibilrwydd o sicrhau buddion sylweddol pellach, os gellir gwneud rhai newidiadau allweddol.

Felly, mae gwaith ar y gweill ar hyn o bryd i ddatblygu cynigion ar gyfer newidiadau i NAS a fydd yn adeiladu ar ei lwyddiant hyd yn hyn trwy'r canlynol:

- Trefniadau llywodraethu cenedlaethol a rhanbarthol mwy effeithiol trwy uno trefniadau cyfarfod y Bwrdd Llywodraethu Cenedlaethol a'i Grŵp Cyngori, gwella cysylltiadau â byrddau rheoli rhanbarthol, adolygu trefniadau cyflawni fel bod gan NAS/Bwrdd Llywodraethu ar y Cyd well goruchwyliaeth;
- Datblygu model adnoddau gwasanaeth cyfan;
- Cryfhau rôl y tîm canolog, gan gadarnhau'r trefniant lletya tymor hir i'r tîm canolog gyda memoranda dealltwriaeth ar waith lle bo angen;
- Cryfhau perthynas â'r agenda gwasanaethau plant rhanbarthol ehangach a threfniadau cynllunio.

Cyd-destun Cyfreithiol a Pholisi

Mae NAS yn parhau i wneud cyfraniad i'r Grŵp Cyngori Gweinidogol - Gwella Canlyniadau i Blant, gan fynychu cyfarfodydd a chyfrannu at bob un o flaenoriaethau'r cynllun gwaith. Bydd 'Dadansoddiad o ganlyniadau i blant a phobl ifanc 4 i 5 mlynedd ar ôl Gorchymyn Gofal terfynol' Llywodraeth Cymru/ Sefydliad Gofal Cyhoeddus yn helpu i lywio gweithgaredd NAS; maent yn atseinio â materion yr ydym yn ymwybodol ohonynt ac sy'n hysbysu ein gwaith datblygu.

Cyfrannodd NAS at symud ymlaen yr adroddiad 'Mind over Matter' o ymchwiliad CAMHS. Mae hyn yn cynnwys gwaith strategol gyda Llywodraeth Cymru ac argymhell buddsoddi mewn modelau fel gwasanaeth seicoleg SEWAS a 'Mabwysiadu Gyda'n Gilydd'.

Hefyd mae NAS yn parhau i weithio gyda chydweithwyr Addysg Llywodraeth Cymru, Adoption UK ac ADEW i wella'r modd y cefnogir plant mabwysiedig mewn addysg.

System Mesur Perfformiad

Bydd y contract ar gyfer system rheoli perfformiad NAS yn dod i ben ym mis Mehefin 2019. O'r herwydd, mae anghenion rheoli perfformiad y gwasanaeth yn cael eu hadolygu ac mae opsiynau'n cael eu datblygu.

Parha'r NAS i weithio gyda Gwasanaeth Gwybodaeth Gofal Cymunedol Cymru. (WCCIS). Cytunwyd ar y prosesau ar gyfer y modiwlau mabwysiadu; mae angen cyllid ar gyfer y cam nesaf a chyflwynwyd cais ar gyfer ystyriaeth i'r Bwrdd Gwybodeg Cenedlaethol ar gyfer Gofal Cymdeithasol (NISC).

Cyllideb

Fe wnaethom gyflwyno achos busnes llwyddiannus i Lywodraeth Cymru am grant datblygu gwerth £90k ar gyfer 2018-19. Y blaenoriaethau ar gyfer gwariant yw

- ✓ Gweithredu'r fframwaith hyfforddi/ cefnogi ôl-gymeradwyo ar gyfer mabwysiadwyr
- ✓ Adolygu a diweddarau hyfforddiant cyn-gymeradwyo ar gyfer darpar fabwysiadwyr
- ✓ Cynhadledd/ lansiad ffurfiol y fframwaith gwaith taith bywyd
- ✓ Datblygu pecyn cymorth i godi ymwybyddiaeth am fabwysiadu ar gyfer ieuchyd cynradd a CAMHS
- ✓ Cymorth Marchnata a Chysylltiadau Cyhoeddus Arbenigol i NAS
- ✓ Wythnos Fabwysiadu Genedlaethol gan gynnwys Ymgyrch Radio Cymru-gyfan
- ✓ Ymchwilio i ymholiadau gan ddarpar fabwysiadwyr nad ydynt yn symud ymlaen i geisiadau.

Dysgu o achosion arwyddocaol

Ym mis Awst, cyhoeddwyd adolygiad i'r amgylchiadau a arweiniodd at farwolaeth drasig Elsie Scully-Hicks yn nwylo ei thad mabwysiadol. Perodd hyn i lawer o weithwyr proffesiynol fyfyrto ar eu hymagwedd at ddiogelu, yn enwedig ar gyfer plant mewn lleoliadau sefydlog a lle mae'r wladwriaeth eisoes wedi ymyrryd.

Yn dilyn hynny, dywedodd NAS ei bod yn bwysig bod mabwysiadwyr a gweithwyr proffesiynol yn deall yr angen am wylfrydedd a chwilfrydedd proffesiynol wedi ei gydbwyso â ffocws ar les y plentyn a darparu cefnogaeth ac arweiniad.

Cefnogodd NAS y Bwrdd Diogelu Plant rhanbarthol wrth gyhoeddi'r adolygiad ac mae'n parhau i weithio gyda hwy i sicrhau y gellir lledaenu dysgu ehangach ledled Cymru a gweithredu arno lle bo angen hynny.